Jaarverslag 2014

VAD, het Vlaamse expertisecentrum voor alcohol en andere drugs

VAD overkoepelt het merendeel van de Vlaamse organisaties die werken rond alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie en gokken. Dankzij de representativiteit van haar leden is VAD in Vlaanderen het knooppunt van expertise op het terrein en het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met deze thematiek. VAD telde het afgelopen jaar 78 leden met een specifieke werking in of interesse voor de alcohol- en drugthematiek.

Vanuit een gezondheids- en welzijnsperspectief wil VAD de Vlaamse bevolking in het algemeen en intermediairs in het bijzonder deskundiger maken in het omgaan met alcohol en andere drugs. De pijlers van de VAD-werking zijn: informatieverstrekking via onder andere De DrugLijn, studie en onderzoek, preventie, hulpverlening, vorming en beleidsvoorbereiding. Onze kernfuncties zijn de alcohol- en drugthematiek bespreekbaar maken, (inter)sectorale netwerken uitbouwen en een kwaliteitsvolle aanpak van de alcohol- en drugthematiek ondersteunen.

De activiteiten van VAD zijn steeds gericht op bepaalde thema's, doelgroepen en maatschappelijke sectoren.

Thema's

- Alcohol
- Cannabis
- Andere illegale drugs dan cannabis
- Psychoactieve medicatie
- Gokken
- Gamen en internetgebruik

Doelgroepen

- Algemene bevolking (ouders, jongeren, partners, zwangere vrouwen…)
- Gebruikers/cliënten
- Professionelen
- Media
- Beleid
- VAD-leden en andere organisaties die professioneel met preventie, hulpverlening en onderzoek bezig zijn

Maatschappelijke sectoren

- Onderwijs
- Werk
- Jeugdwerk
- Uitgaan
- Welzijn
- Gezondheid
- Lokaal beleid
- Politie en justitie

De VAD-werking bestaat uit een permanent aanbod, dat continu geëvalueerd, geactualiseerd en geoptimaliseerd wordt:

- Informatieverstrekking (De DrugLijn, bibliotheek, websites, publicaties, beantwoorden persvragen)
- Adviesverstrekking en ondersteuning (Op maat beantwoorden van vragen en ondersteunen van projecten uit alle maatschappelijke sectoren)
- Methodiekontwikkeling, implementatie en evaluatie
- Netwerkontwikkeling
- De VAD-leerlingenbevraging
- Ginger (monitoring van preventieactiviteiten)
- Het vormingsaanbod werkwijze®

De DrugLijn is de publieksservice van VAD voor alle vragen over alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie en gokken. Iedereen kan er terecht met informatievragen over drugs zelf, maar ook voor een eerste advies bij problemen, met vragen over hulpverlening en preventie, documentatiemateriaal enzovoort.

Marijs, directeur VAD
"In het verleden werd uitgebreid ingezet op methodiekontwikkeling gericht op grote doelgroepen. Universele preventie dus. De laatste jaren, en zeker in 2014, werden opvallend meer methodieken ontwikkeld voor specifieke kwetsbare doelgroepen. Meer inzetten op selectieve en geïndiceerde preventie."

De activiteiten van 2014 werden voornamelijk uitgevoerd in het kader van het vijfjarenplan 2011-2015, binnen het convenant dat met de Vlaamse overheid is afgesloten. Daarnaast werden in 2014 ook een aantal projecten via andere financieringskanalen (Vlaamse TAD-projecten, federaal, Europees) ontwikkeld. Deze worden zoveel mogelijk in de globale VAD-werking geïntegreerd.

Wat volgt is een greep uit de activiteiten van VAD in 2014. Het is een overzicht van de hoofdpunten, en dus geen volledige opsomming van alle activiteiten.

Iedereen drinkt, iedereen blowt? Kortadvies over alcohol en cannabis voor jongeren

Sommige jongeren (12-18 jaar) lopen een groter risico op problemen met middelengebruik dan anderen. 'Iedereen drinkt, iedereen blowt?' is een methodiek voor kortadvies om met deze jongeren individueel preventief te werken rond alcohol en/of cannabis in het CLB, de bijzondere jeugdzorg of andere jeugdhulp.

Met vier korte vragen wordt gepeild naar het alcohol- en/of cannabisgebruik van de jongere en naar zijn perceptie van de norm over gebruik in zijn peergroep. Daarop krijgt de jongere onmiddellijk leeftijds- en genderspecifieke feedback, met als doel de gepercipieerde normen te corrigeren. Hierdoor wordt het gedrag van de jongere bekrachtigd of bijgestuurd. Door een correcte inschatting van het gebruik en van de goed- of afkeuring van gebruik in de groep van dezelfde leeftijd en sekse, wordt het eigen gedrag in een ander daglicht geplaatst.
Dit draagt bij tot de motivatie om gebruik te stoppen of te verminderen of om niet-gebruik vol te houden. 'Iedereen drinkt, iedereen blowt?' is dan ook zinvol voor zowel jongeren die niet gebruiken als voor jongeren die wel gebruiken.

Materiaal

- handleiding
- gespreksleidraad alcohol
- feedbackfiches alcohol
- gespreksleidraad cannabis
- feedbackfiches cannabis
- Postkaartjes 'In de war'

BackPAC. Persoonlijkheidsspecifieke interventie voor jongeren die vroeg experimenteren met alcohol en cannabis

BackPAC is een individuele interventie voor jongeren van 12 tot en met 15 jaar op maat van specifieke persoonlijkheidstypes. Het sensatiezoekend, impulsief, angstgevoelig en negatief denkend persoonlijkheidstype hangen samen met een verhoogd risico op middelenproblemen. De interventie vindt plaats in de context van een individuele begeleidingsrelatie. Begeleiders van CLB, bijzondere jeugdzorg en andere jeugdhulp kunnen ermee aan de slag. Deelnemende jongeren gebruiken al alcohol en/of cannabis, maar nog niet problematisch.

BackPAC bestaat uit twee gesprekken. Jongeren krijgen inzicht in hun persoonlijkheid en de manier waarop ze omgaan met moeilijke situaties. Alcohol- en cannabisgebruik kunnen deel uitmaken van deze copingstijl en brengen bijkomende risico's met zich mee. Jongeren leren hun beleving analyseren aan de hand van de 4 G's (gebeurtenis, gedachten, gevoelens, gedrag). Ze worden gemotiveerd om hun automatische reactiepatronen uit te dagen en alternatieve strategieën aan te wenden.

Materiaal

- Een leidraad voor de gesprekken voor de begeleider
- De nodige achtergrondinformatie voor de begeleider
- Animatiefilmpjes voor jongeren met typische risicosituaties en reacties
- Vier werkboekjes voor jongeren, één per persoonlijkheidstype
  Omgaan met gevoeligheid voor angst
  Omgaan met impulsiviteit
  Omgaan met negatief denken
  Omgaan met sensatiezoekend gedrag

Op donderdag 2 oktober 2014 vond de studiedag **'Zorgen voor morgen. Over alcohol- en druggebruik bij jongeren: preventief werken met risicogroepen'** plaats in het Vlaams Parlement. VAD nodigde medewerkers uit de bijzondere jeugdzorg, CLB, JAC of andere jeugdhulpverlening uit om kennis te maken met nieuwe methodieken voor selectieve en geïndiceerde preventie. Aanwezigen kregen een ruimer kader gepresenteerd van het concept kwetsbaarheid en kregen een overzicht van het beschikbare materiaal om met jongeren te werken die een verhoogd risico hebben op problematisch middelengebruik.

Mensen met een beperking. Handvatten voor een alcohol- en drugbeleid in de VAPH-setting

Middelengebruik is een realiteit in onze samenleving. Ook mensen met een verstandelijke beperking komen in contact met alcohol, cannabis en andere middelen. Met als gevolg dat ook voorzieningen in de gehandicaptenzorg met alcohol-, druggebruik en -misbruik geconfronteerd worden. Dit voorkomen en hiermee omgaan is geen eenvoudige opdracht.

Een alcohol- en drugbeleid in de gehandicaptenzorg

Deze leidraad kwam er na een uitgebreide nodenverkenning in 2013. Samen met partners uit de alcohol- en drugssector en de VAPH-sector werd een kadermethodiek voor beleidsmatig werken ontwikkeld. Het biedt concrete handvatten om effectief en beleidsmatig te werken rond alcohol en andere drugs in deze setting. Met het alcohol- en drugbeleid wordt proactief gewerkt en geanticipeerd op mogelijke probleemsituaties, met als gevolg dat de kwaliteit van ondersteuning gestimuleerd wordt. Het alcohol- en drugbeleid biedt een duidelijk kader en een houvast in individuele situaties.
Daarnaast is het ook een leidraad voor alcohol- en drugpreventiewerkers om voorzieningen deskundig te coachen.

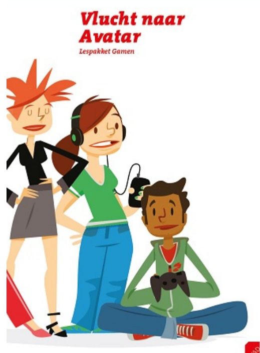

Hulpverlening aan problematisch gamers. Wegwijzer

De Wegwijzer is een flexibele toolbox op maat van Vlaamse hulpverleners. Het is gebaseerd op het Nederlandse protocol Gamen (Novadic-Kentron). Geen strak protocol, maar een ondersteunend instrument dat kan dienen als leidraad of inspiratiebron voor de behandeling van problematisch gamen. Het bevat een bundeling van divers uitgewerkte, specifiek afgestemde methodieken. Deze leunen, vanuit een gedragstherapeutische insteek, dicht aan bij interventies en strategieën voor de behandeling van middelgebonden stoornissen. Hulpverleners vinden er handvatten die helpen om aan te sluiten bij de belevingswereld van gamers en de specificiteit van het klinische beeld met zijn unieke karakteristieken.

Vlucht naar Avatar

VAD ontwikkelde een lessenpakket over gamen voor leerlingen van de derde graad lager onderwijs. ‘Vlucht naar Avatar’ wil de kennis, het inzicht en de vaardigheden van deze leerlingen versterken, zodat ze op een verantwoordelijke manier leren omgaan met gamen. Hun concrete interesse- en belevingswereld staat centraal.

‘Vlucht naar Avatar’ vertrekt vanuit de positieve insteek dat gamen heel leerzaam en ontspannend kan zijn, maar geeft ook aandacht aan de kleine groep gamers bij wie het gamegedrag kan ontsporen en een compulsief karakter kan aannemen.
‘Vlucht naar Avatar’ omvat zes lessen en zet sterk in op activerende werkvormen. Via onder meer hoekenwerk, rollenspelen, interviews en een digitaal bordspel wordt kennis overgebracht en getoetst. Dit materiaal is bovendien uitgetest en goed bevonden door zowel de doelgroep als leerkrachten lager onderwijs.

Materiaal

- Leerkrachtenhandleiding
- Leerlingenbundel ‘werkboek’
- Digitaal spelbord
- PowerPointpresentatie
- Flyer om ouders op de hoogte te brengen van Avatar in de klas

Dit materiaal draagt het Trusty-label voor kwaliteitsvolle jeugdinformatie.

Begin niet te vroeg: -16 geen alcohol, -18 geen sterkedrank voor horeca

VAD heeft met de drie Belgische horecafederaties (Horeca Vlaanderen, Horeca Brussel en Horeca Wallonië) een pakket op maat uitgewerkt om horecapersoneel te sensibiliseren over de leeftijdsgrenzen voor het schenken van alcohol aan jongeren. Er is een zelfklever en een bar-briefing die horeca-uitbaters kunnen uitdelen aan het barpersoneel dat tapt en alcohol schenkt. Er is ook nog een affiche die hetzelfde doel dient als de zelfklevers, maar uiteraard wat opvallender. Er werd ook een instructievideo gemaakt die toont hoe men op een klant vriendelijke manier ervoor kan zorgen dat de alcoholwetgeving wordt toegepast.
Er werd ook een stellingenspel toegevoegd aan de preventiekoffers van de infostanden ‘Begin niet te vroeg: -16 geen alcohol, -18 geen sterkedrank’ per provincie.

Materiaal

- Zelfklever
- Affiche
- Barbriefing
- Instructievideo
- Infostand met preventiekoffer

Dossier Alcoholmarketing en jongeren

De laatste jaren is wetenschappelijk aangetoond dat alcoholmarketing een impact heeft op drinken. Reclame vergroot de kans dat een deel van de jongeren begint met drinken of indien ze al drinken bestaat de kans dat ze meer gaan drinken. Alcoholmarketing is bijgevolg een van de potentiële determinanten voor alcoholgebruik, naast bijvoorbeeld druk of alcoholgebruik van vrienden of ouders.

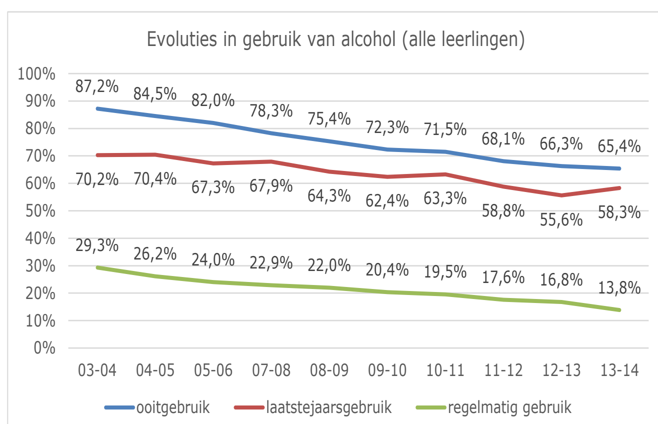
De focus van dit dossier ligt op het effect die diverse vormen van alcoholmarketing hebben op het drinkgedrag van jongeren en de maatregelen die kunnen genomen worden om jongeren daartegen te beschermen. Het dossier geeft een overzicht van de huidige wetenschappelijke kennis over dit thema, de regelgeving die in België bestaat en voorbeelden over regulering uit het buitenland. Marketingvoorbeelden uit Vlaanderen illustreren het dossier.

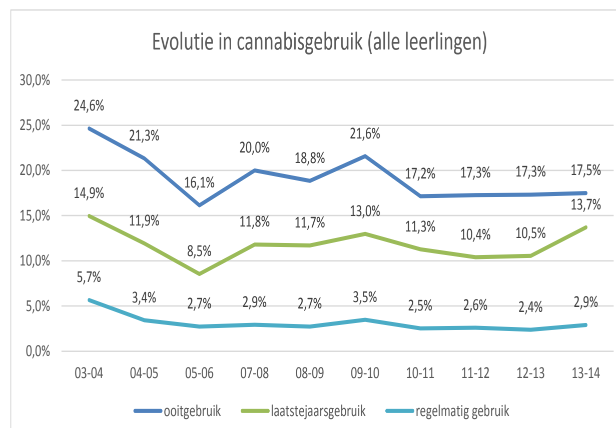
Leerlingenbevraging: jongere leerlingen roken en drinken minder, meer aandacht nodig voor 16-plussers

Sinds het schooljaar 2000-2001 organiseert VAD jaarlijks een leerlingenbevraging over alcohol en andere drugs bij jongeren in het secundair onderwijs. De cijfers van het schooljaar 2012-2013, bevestigen de trends van de afgelopen jaren.
Steeds minder jongeren roken, en zij die het wel doen, starten later.
Ook wat alcohol betreft, beginnen jongeren steeds later te drinken, al zien we daar een kantelpunt op 16 jaar.
Op vlak van cannabisgebruik blijven de cijfers onveranderd: net als bij de voorgaande bevragingen blijkt ongeveer één op de tien jongeren het afgelopen jaar cannabis gebruikt te hebben. Wel verwachten meer en meer jongeren geen reactie van hun vrienden indien ze cannabis zouden proberen. In het schooljaar 2008/2009 verwachtte 71,8% dat hun vrienden het proberen van cannabis zou afkeuren, in 2012/2013 is dit gedaald tot 64,5%. Dit wijst op een groeiende normalisering van cannabisgebruik bij jongeren.

VAD ziet in deze leerlingenbevraging positieve evoluties: er zijn opnieuw minder leerlingen uit het secundair onderwijs die drinken en roken. De inspanningen van scholen om een alcohol- en drugbeleid te ontwikkelen, en de sensibiliseringscampagnes van de afgelopen jaren werpen hun vruchten af. Voor cannabis moeten we blijven inzetten op de versterking van de maatschappelijke norm dat de meeste jongeren geen cannabis gebruiken.

http://www.vad.be/media/2175202/grafieken_evoluties_gebruik.pdf

In hogere sferen? Een onderzoek naar middelengebruik bij Vlaams studenten

De cannabisgebruikende student, de student die 'leerpillen' gebruikt om beter te blokken, de bierkappende student op een studentikoze of uitgaansavond. Het zijn drie clichés die steevast op het studentenleven geplakt worden. Maar kloppen deze dooddoeners wel?

Samen met de Associatie Universiteit & Hogeschool Antwerpen, de Universiteit Gent, de Associatie KU Leuven en de KHLIm verzamelden we in 2013 bij bijna 20.000 studenten gegevens over hun gebruik van alcohol, drugs en medicatie. Hieruit werd een representatieve steekproef getrokken van 2.375 studenten.

Wat alcohol betreft, geven de onderzoeksresultaten aan dat een opvallend groot deel veel alcohol drinkt en niet zonder risico's drinkt. Dat cliché gaat dus grotendeels op. Het wordt dan ook hoog tijd dat er iets gedaan wordt aan de vanzelfsprekendheid van alcoholgebruik in het studentenleven. Het nastreven van een mentaliteitswijziging in studentenmiddens (bij de student zelf, bij studentenkringen, …) maar ook in horecazaken die de student als voornaamste doelgroep hebben zijn zeker niet de makkelijkste pistes om te bewandelen, maar er moet werk van gemaakt worden.

Voor zowel medicatie als cannabis geldt dat de overgrote meerderheid er af blijft of er niet al te risicovol mee omgaat. Het cliché wordt daardoor grotendeels onderuit gehaald. Maar we mogen er niet blind voor zijn dat in die kleine groep van gebruikers er vrij veel zijn die deze middelen al dan niet tijdelijk op regelmatige basis en dus niet zonder risico gebruiken.

Dus het cliché student zijn = middelengebruik zou misplaatst zijn. Maar er is zeker nood aan het informeren, sensibiliseren, ondersteunen en helpen van duizenden studenten (en hun omgeving) die in probleemgebruik dreigen te verzeilen.

Het volledige rapport van beide onderzoeken kan geraadpleegd worden via de catalogus op de VAD-website.

Lokaal beleid: uitbreiding ECAT-methodiek (alcohol) met illegale drugs

In 2013 werd experimenteel een uitwisselingsplatform voor praktijkwerkers (preventiewerkers) in het kader van lokaal beleid gecreëerd via Podio (project management software). Het online platform heeft tot doel ervaringen uit te wisselen, materialen te delen en feedback te vragen en te geven op praktijkvragen van collega's.
Op basis van een eerste evaluatie werd het platform in 2014 vereenvoudigd en werden zes apps aangeboden waarbinnen uitwisseling en afstemming kan gebeuren. Hiervoor werd een uitgebreide handleiding opgesteld. Momenteel telt het uitwisselingsplatform 84 leden.

Vragen over drugs? Drugs ABC kent de antwoorden

Wat is er zo gevaarlijk aan alcohol? Hoe verslavend is cannabis? Wat is crack? Het belang van duidelijke productinformatie is niet te onderschatten. Gebruikers, en meer nog de omgeving van gebruikers, zitten vaak met vragen over de gebruikte drug. Als professionelen het antwoord op die vragen niet kenen, verliezen ze al snel aan geloofwaardigheid.

De VAD-dossiers over de meest voorkomende producten zijn behoorlijk uitgebreid. Daarom is de inhoud van die dossiers samengevat in Drugs ABC's. Dit zijn handige productinfofiches, waarin u snel een volledig antwoord kan vinden op de vragen: wat is het, hoe wordt het gebruikt, wat doet het, wat zijn de risico's en wat zegt de wet. De fiches zijn online beschikbaar. Ze werden zo gelayout dat ze makkelijk te printen en makkelijk te navigeren zijn.

Materiaal

Drugs ABC alcohol, cannabis, cocaïne, ketamine, GHB, heroïne, speed, vluchtige snuifmiddelen, xtc en gamen.

Nieuw dossier ketamine

Ketamine is een multifunctioneel middel dat in het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw werd ontdekt. Al snel na zijn ontdekking werd het middel voor zowel humaan als diergeneeskundig gebruik op de markt gebracht. In medische settings kan ketamine gebruikt worden als verdovingsmiddel bij chirurgische ingrepen of bij de behandeling van postoperatieve en chronische pijn. Vervelende bijwerkingen die hierbij kunnen optreden, maken het product echter aantrekkelijk als recreatieve drug.

Het dossier gaat dieper in op alle aspecten van (recreatief) ketaminegebruik, inclusief opties voor preventie en hulpverlening. Het is een weergave van de stand van zaken binnen de wetenschappelijke literatuur anno 2014. Ketamine is een product waarnaar de laatste tijd meer en meer onderzoek gebeurt, wat betekent dat dit dossier zeker geen eindpunt vormt.

Visieteksten over actuele thema's

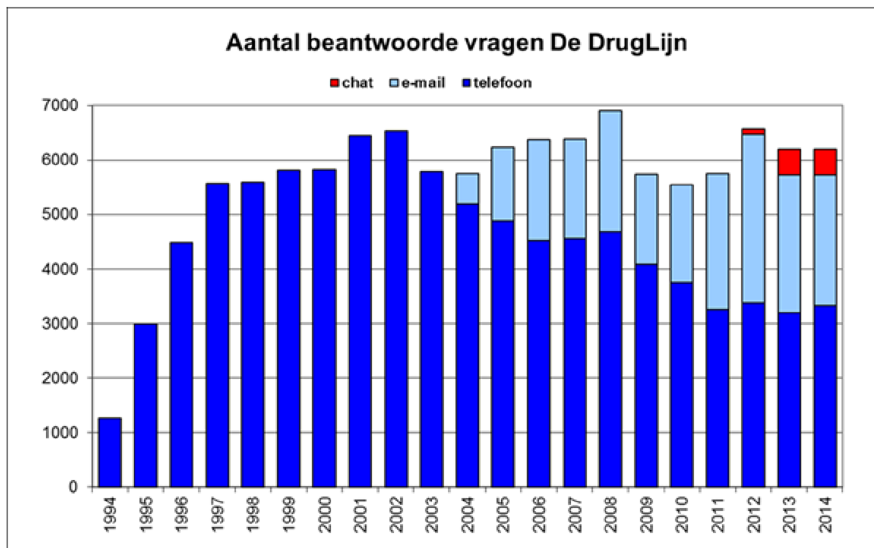
Alcohol en andere drugs en de aanpak ervan blijven de maatschappij beroeren. Zo was het cannabisdebat in 2014 weer heel actueel. Een adviesgroep ging aan de slag om op basis van de literatuur en eigen praktijkervaringen een **probleemverkennende nota cannabisbeleid** uit te werken. In de nota vindt u een beschrijving van effecten en risico's van cannabis op de gezondheid van de gebruiker (en zijn omgeving); een overzicht van de beschikbare cijfers over gebruik en misbruik van cannabis; een beschrijving van het actuele Belgische cannabisbeleid. Verder worden voorzichtige voorstellen van streefdoelen van een drugbeleid geformuleerd vanuit het perspectief van bescherming van de gezondheid en het welzijn.

Daarnaast werd er op vraag van de categoriale sector een visie uitgewerkt over gebruiksruimtes: **Gebruiksruimtes: visie vanuit het gezondheidsperspectief.**

Definitie, doelstellingen, modaliteiten. Deze tekst geeft een antwoord op de vraag of een gebruiksruimte als methodiek een zinvolle aanvulling kan zijn op het bestaande palet aan hulpverlening voor gebruikers van illegale drugs in Vlaanderen. De methodiek wordt in deze tekst benaderd vanuit een gezondheidsperspectief.

De DrugLijn: 20 jaar!

20 jaar geleden ging De DrugLijn van start. Wat in april 1994 begon als een telefoonlijn groeide uit tot een publieksservice waarmee iedereen kan bellen, skypen, chatten en mailen. De DrugLijn verspreidde vele duizenden folders, groeide uit tot het gezicht van VAD-campagnes, biedt een omvattende website en een gamma online vroeginterventietools.
Meer dan 117.000 persoonlijk beantwoorde vragen later blijft De DrugLijn een vaste waarde. Ook de DrugLijnjaarcijfers van 2014 tonen dat het aantal vragen stabiel blijft, maar het soort vragen blijft evolueren.

Zo wint het online aanbod verder aan belang. De DrugLijnwebsite werd voor het eerst meer dan een half miljoen keer bezocht. Binnen de online vroeginterventietools van kennistests, zelftests en online zelfhulpmodules steeg het gebruik van de twaalf anonieme zelftests. Het aantal volledig ingevulde zelftests nam globaal met 30% toe tot 56.224. De alcoholtest voor volwassenen is met voorsprong de meest gebruikte zelftest (meer dan vijfentwintigduizend keer ingevuld). Het aantal ingevulde zelftests waarmee minderjarigen hun alcoholgebruik, cannabisgebruik en gamegedrag kunnen checken, verdubbelde.
Meer resultaten en conclusies zijn te vinden in het DrugLijn-jaarverslag.

Sinds begin 2014 is De DrugLijn ook te vinden op Facebook. Via een eigen pagina wil De DrugLijn kort op de bal spelen met relevante informatie die inpikt op actualiteit, maar ook de toestroom naar De DrugLijn-website bevorderen. De pagina vormt geen extra kanaal voor het publiek om vragen te stellen. Het doel is dat de pagina drempelverlagend en taboedoorbrekend werkt en zo de call to action tot contactname kan bevorderen voor het publiek via chat, e-mail, telefoon of skype.
Door actuele berichtgeving kan de beeldvorming over De DrugLijn en diens thema's aangestuurd worden en kan er ook gesensibiliseerd worden. De pagina bevat informatie voor alle doelpublieken van De DrugLijn, van jongeren en ouders tot kandidaat-vrijwilligers tot intermediairs.

VAD-studiedag op 21/11/14

De VAD-studiedag in de derde week van november in het Vlaams parlement kende naar jaarlijkse gewoonte grote opkomst (inschrijvingstop na 300 deelnemers). Met deze studiedag willen we collega's uit het werkveld informeren over nieuwe trends en input geven om de eigen praktijk kritisch te bekijken.

Op het programma stonden volgende thema's:

- 20 jaar DrugLijn
- Pubers, uitgaan en alcohol- en druggebruik
- Werken met en naar middelengebruikende ouderen: is dit nog zinvol?
- Alcoholafhankelijkheid: is reductie een te verantwoorden behandeldoel?
- Community Reinforcement and Family Training: effectief motiverend werken via naastbetrokkenen
- Hersenen, vrije wil en verslaving vanuit filosofisch perspectief
- Een Vlaams alcohol- en drugbeleid voor de toekomst.

Nodenverkenning

In 2014 werden heel veel gesignaleerde noden onderzocht.

- Nodenverkenning rond alcohol- en medicatiemisbruik bij doelgroep ouderen
- Nodenverkenning rond middelenproblematiek in Multifunctionele Centra (MFC, voorheen MPI)
- Nodenverkenning bij intergemeentelijke en lokale preventiewerkers
- Nodenverkenning rond middelenproblematiek in de sportsector
- Nodenverkenning, toetsing en uitwisseling op vlak van online hulpverlening in de A&D-sector
- Uitklaren van problematiek van Nieuwe Psychoactieve stoffen (NPS) met het oog op het ontwikkelen van een plan op vlak van onderzoek, samenwerking met andere stakeholders en het ontwikkelen van methodieken
- Verkennen van mogelijkheden en aanvaardbaarheid van Quality Nights Light-versie (voor fuiven, jeugdhuizen, jeugdbewegingen en studentenorganisaties
- Onderzoeken of we ter ondersteuning van de implementatie van QN online training kunnen ontwikkelen voor crew op festivals en vrijwilligers op fuiven.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om Lokale monitor alcohol en jongeren uit te breiden naar horeca

Het gaat om verdiepende nodenbevragingen, analyse van de problematiek en de effectiviteit in de literatuur en onderzoek naar good practices en onderzoek naar de haalbaarheid van methodiekontwikkeling.

In het kader van planmatig werken wordt in de onderzoeksfase verschillende stappen doorlopen die uiteindelijk leiden tot een gefundeerde probleemanalyse en de formulering van doelstellingen en doelgroepen voor methodiekontwikkeling.
Ongetwijfeld meer hierover in het jaarverslag 2015!

Het VAD-team

De resultaten die VAD in 2014 kon optekenen, zijn te danken aan de inzet van de staf en de vrijwilligers en aan de goede samenwerking met al onze partners.

Het VAD-team bestaat uit:

Marijs Geirnaert (directeur)
Inge Baeten, Ilse Bernaert, Joke Claessens, Anusja Croonen, Mia De Bock, Else De Donder, Jasmien De Doncker, Tom Defillet, Annie De Jaeger, Anne De Jaeghere, Patrick Delaere, Jonathan Deleener, Ilse De Maeseneire, Nina De Paepe, Katrien Dewaelheyns, Tom Evenepoel, Gilles Geeraerts, Johan Jongbloet, Marie-Claire Lambrechts, Fred Laudens, Paul Lauwers, Kathleen Locus, Sarah Melis , Koen Mertens, David Möbius, Ellen Nies, Daniëly Oliveira Da Silva, Hanna Peeters, Leo Popa, Johan Rosiers, Annehieke Scheffer, Jochen Schrooten, Els Vanden-berghe, Stefan Vandermeulen, Sara Van Den Broeck, Greet Van Holsbeeck, Anne Verbraeken, Karen Vanmarcke, Laurien Vercruysse, Geert Verstuyf, Marc Wauters, Femke Wijgaerts (stafmedewerkers).
Yolande De Meeter en het team van DrugLijnbeantwoorders (vrijwilligers)

Voor alle vragen over drank, drugs, pillen en gokken. Anoniem en objectief.

Bel 078 15 10 20
- ma-vr: 10-20 u. (niet op feestdagen)
- vanaf een vast toestel bel je aan voordeeltarief

Een gesprek via Skype
- ma-vr: 12-20 u.

Chat
- maandag, woensdag en vrijdag: 15-18 u.

Mail via www.druglijn.be

Redactie
Marijs Geirnaert, directeur VAD

Lay-out
Greet Van Holsbeeck, VAD

Verantwoordelijke uitgever
F. Matthys, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

VAD, Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw
Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be

VAD VERENIGING VOOR ALCOHOL- EN ANDERE DRUGPROBLEMEN vzw

Vlaanderen is zorg